

Примено:	02.04.2018		
Организациона единица	Број	Прилог	Вредност
	127 0306		

02.04.2018

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 26 март 2018 година, врз основа на примена жалба од Судски совет на Република Македонија, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Емисијата „Топ тема на Ваша страна“, емитувана на 12 февруари 2018,
не отстапува од професионалните и етичките стандарди

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 9 март 2018 година, Судскиот совет на Република Македонија поднесе жалба за емисијата „Топ тема на Ваша страна“, емитувана на 12 февруари 2018 година на Телевизија Телма. (www.telma.com.mk).

Во жалбата се наведува дека наведената емисија содржи говор на омраза, навреда и клеветата.

„Во текот на емисијата Топ тема на Ваша страна, од страна на водителот – новинар во 20:14 часот е употребен зборот „целат“ и во 20:45 часот повторно го употребува зборот „целат“ со напомена за „сиот ризик за кривична пријава“. Исто така, во текот на целата емисија од негова страна беа охрабрувани и поттикнувани гостите во омаловажувањето на членовите на Судскиот совет на Република Македонија, без почитување на професионалните и етичките стандарди, се посочува во жалбата на Судскиот совет на РМ.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со телевизија Телма и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Главниот извршен продуцент, уредник и водител на емисијата, Боби Христов, одговори на наводите на жалителот.

Христов целосно ја отфрла жалбата како неоснована и паушална. Тој посочува дека зборот „целат“, на кој реагира жалителот, е фигуративен и симболичен израз за отсликување на одговорноста на Судскиот совет, како и тоа дека со префиксот „потенцијален“ водителот ставил јасна ограда од квалификацијата „целат“.

„Ги отфрлам и наводите за поттикнување на гостите во омаловажување на членовите на Судскиот совет, бидејќи сите прашања до гостите, особено до заменикот - министер за правда, се однесуваат на барање за негово толкување на одговорноста на секоја судска инстанца во судската хиерархија, која требала и морала согласно законските одредби да реагира“, наведува уредникот и водител на „Топ тема на Ваша страна“ во одговорот на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и дека во емисијата нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 26 март 2018 година, Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и изврши увид во спорната содржина. Таа, најпрво, заклучи дека не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во неа. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Членовите на Комисијата, најнапред, заклучија дека емисијата произлегува од јавниот интерес и според тоа јавните институции и јавните функционери претставуваат легитимна новинарска цел. Водителот обработува актуелна тема, поврзана со истрагата за функционирањето на АКМИС системот во дел од судовите, која побуди интерес во јавноста и за која медиумите опширно и подолго време известуваа.

Комисијата заклучи дека во новинарскиот производ, иако има основи на тенденциозност и пристрасност, сепак нема доволно елементи кои можат да се карактеризираат како говор на омраза, навреда и клеветата. Новинарот во емисијата не споменува имиња и поединци, туку се осврнува на работата на институцијата, а со изборот на гостите на дебатата, опфаќа различни страни и гледишта.

Оттука, членовите на Комисијата се согласија дека и јавните институции треба да подлежат на јавен надзор и не смеат да бидат изземени од теми за кои јавноста има право да биде информирана.

Во согласност со Декларацијата за слободата на политичката дебата во медиумите, политичарите, јавните функционери и јавните институции прифатиле да бидат поставени под јавна критика за нивниот домен на работа. Новинарската слобода вклучува и искажување на гледишта до степен на претерување, дури и провокација, се' со цел да поттикне јавна дебата на конкретна тема.

Границата помеѓу слободата на говорот и навредата, клеветата и сензационализмот е тенка, но кога станува збор за јавен интерес, тогаш слободата на говорот е неприкосновена, особено ако содржи оценка и став за политиките што ги води институцијата или носителот на јавна функција и е контекстуелизиран во временски период и рамка.

Комисијата за жалби најде дека во оспорениот медиумски производ нема прекршување на професионалните и етичките стандарди и дека во дебатната емисија се испочитувани начелата содржани во Кодексот на новинарите. Авторот на емисијата го испочитувал и

основното новинарско правило да обезбеди "втора страна", со тоа што поканил и претставник на Судскиот совет, кој, сепак, според медиумот, не се одсвал на поканата.

Комисијата потсетува дека новинарот мора да биде свесен за последиците од неговите зборови. Во исто време, новинарот е одговорен и за искажаното од страна на соговорниците, бидејќи преку него, тие ставови добиваат јавност. Затоа, тој е должен да ги парафразира или да се огради од навредлив јазик.

* * *

При своето одлучување, Комисијата ги зеде предвид и:

* Член 4 од Декларацијата за слобода на политичката расправа во медиумите (Комитет на министрите на 872 состанок од 12.12.2014) каде се вели дека:

„Функционерите мора да го прифатат фактот дека се, особено преку медиумите, подложни на јавен надзор и критика за начинот на кој начин ги обавувале или ги обавуваат своите функции, ако тоа е потребно за обезбедување транспарентност и одговорно вршење на нивните функции.

* Пресудата на ЕСЧП во случајот **Dichand and oth. Vs Austria 2002**, според која, Судот прифати дека дури и многу остри зборови не ја поместуваат критиката надвор од границите на заштитата од член 10. Така, Судот го смета следново:

"Член 10 ја штити не само суштината на идеите и на информациите што се искажани туку и формата во која тие се пренесени. Слободата на новинарите, исто така, вклучува и можно движење до степен на претерување, па дури и провокација."

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Гоце Герасимовски, Теофил Блажевски и Филип Ѓурчиновски.

Се обврзува телевизија Телма (www.telma.com.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,

Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

